

Voorstel

Gemeenteraad

Datum: 1 oktober 2019
Zaak: 2019-033591
Portefeuillehouder: Erik Drenth

Opsteller: martin Huizinga
Contactgegevens: Martin.huizinga@midden-groningen.nl
Stukken ter inzage:

Onderwerp: Raadsvoorstel begroting 2020

1. Voorstel

1. De begroting 2020 vast te stellen.
2. De kredieten met betrekking tot de investeringen beschikbaar te stellen. Zoals opgenomen in het investeringsplan 2020.
3. Akkoord gaan met het opnemen van een structurele taakstelling van € 2.000.000.
4. Het college opdracht geven voorstellen uit te werken om tot invulling te komen van de opgenomen taakstelling en deze in het voorjaar van 2020 ter besluitvorming aan de raad aan te bieden.
5. De meerjarenraming 2021 tot en met 2023 voor kennisgeving aan te nemen.

2. Inleiding

Voor u ligt de begroting 2020 met de meerjarenraming voor de jaren 2021 tot en met 2023 van Midden-Groningen. De samenstelling van de programmabegroting 2020 is ontleend aan de opbouw van het visiedocument Kompas. In Kompas staat de visie voor de gemeente Midden-Groningen met de veranderingen in de samenleving als uitgangspunt. Daarin zijn volgende vier thema's benoemd:

- Groots in kleinschaligheid
- Ieder mens telt
- Economie van de toekomst
- Gemeente als bondgenoot

Omdat deze vier thema's niet alle activiteiten van de gemeente Midden-Groningen en de daaraan verbonden budgetten omvatten, is een afzonderlijk onderdeel opgenomen voor Bestuur en Bedrijfsvoering.

Ambities en bezuinigingen

De begroting 2020 is een financiële vertaling van onze ambities, zoals verwoord in het visiedocument Kompas, het coalitieakkoord 2018-2022 en de Voorjaarsnota van 2019. De hoge ambities die wij hebben en waarmee wij voortvarend bezig zijn, worden getemperd door het

financiële beeld voor de komende jaren.

Meer en meer blijkt dat factoren, waar de gemeente niet of nauwelijks invloed op heeft, in grote mate bepalend zijn voor de financiële positie van de gemeente. Zeer recente ontwikkelingen versterken dat beeld. De uitvoerbaarheid van het eigen beleid, vertaald in ambities, zoals voor Midden-Groningen in de uitvoeringsagenda, komt dan onder druk te staan.

Uw gemeenteraad heeft op 11 juli 2019 ombuigingsvoorstellen van in totaal circa € 7,9 miljoen vastgesteld die moeten leiden naar een gezonde financiële positie in de komende jaren. Dit heeft duidelijk een weerslag op de mogelijkheden om de ambities waar te maken. Kern blijft voor ons de rol van bondgenoot, waarbij de inwoners, maatschappelijke instellingen en bedrijven centraal blijven staan. Met name de tegenvallers in het sociaal domein zijn in dit licht bijzonder uitdagend te noemen.

Om de financiële problematiek in het sociaal domein, met name het tekort op jeugdhulp, aan te pakken zijn aanvullende maatregelen noodzakelijk. In het kader van 'ombuigingen Jeugd/Wmo' worden maatregelen voorgesteld. Besluitvorming hierover vindt plaats in de gemeenteraad van 17 oktober 2019. Anticiperend op deze besluitvorming zijn de ombuigingen verwerkt in de begroting.

Financiële basis

Het uitgangspunt dat voor de uitvoering van de ambities van het collegeakkoord "de basis op orde is" - zie inleiding programmabegroting 2019 - is ook voor de programmabegroting 2020 van toepassing. De organisatie heeft in 2019 daar belangrijke stappen voorwaarts in gezet. Voorbeeld daarvan is de kwaliteitsslag die is gemaakt in de samenstelling van de jaarrekening 2018. De weerstandscapaciteit is in 2019 in eerste instantie belangrijk verbeterd door de herijking van de reserves en voorzieningen. Helaas wordt dat beeld ondermijnd door de gevolgen van de najaarsnota 2019 en verwachten we een forse onttrekking aan de algemene reserve.

De noodzaak voor ombuigingen is nog steeds aanwezig. De ontwikkelingen na de besluitvorming van de ombuigingen in de raad van 11 juli 2019 versterken dat beeld. Verhoging van de eigen inkomsten, beperking van de lasten wordt in die situatie gebruikt om de financiële nadelen van die externe ontwikkelingen op te vangen.

3. Publiekssamenvatting

In de begroting 2020 zijn de activiteiten en doelen opgenomen waar de gemeente het komende aan wil werken. Ook wordt in deze begroting de financiële positie uit een gezet. Gelet op alle ontwikkelingen die er op de gemeente afkomen, ziet de financiële positie van de gemeente er niet rooskleurig uit en zullen er aanvullende maatregelen worden genomen om te komen tot een structureel sluitende begroting.

Om te komen tot een sluitende begroting hebben wij een structurele bezuiniging opgenomen van 2 miljoen euro. De komende maanden zal gezocht worden naar mogelijkheden hoe deze bezuiniging daadwerkelijk kan worden ingevuld. Hiervoor presenteren we in het eerste kwartaal van 2020 een pakket ombuigingsvoorstellen aan de gemeenteraad.

4. Bevoegdheid van de raad

De begroting van de gemeente dient uiterlijk op 15 november in het jaar voorafgaande aan het begrotingsjaar door de raad te worden vastgesteld.

5. Beoogd effect

Het tijdig aanleveren van de begroting 2020 aan de Provincie waarin uitvoering wordt gegeven aan de 3 W vragen. (Wat willen we bereiken, Wat gaan we daar voor doen en Wat mag het kosten)

6. Historische context

In deze begroting zijn de effecten opgenomen van het coalitieakkoord 2018-2022. Bij de behandeling van de voorjaarsnota 2019 zijn keuzes gemaakt die verwerkt zijn in deze begroting.

7. Argumenten

Door vaststelling van de programmabegroting 2020 kan binnen de gestelde (financiële) kaders uitvoering worden gegeven aan hetgeen “We willen bereiken” en wat “We gaan doen” voor de gemeente Midden-Groningen.

8. Kanttekeningen en risico's

In juli 2019 heeft de raad een groot aantal ombuigingsvoorstellen vastgesteld om te komen tot een sluitende (meerjaren)begroting, Helaas moeten we constateren dat er nog steeds forse tekorten zijn welke vooral worden veroorzaakt door oplopende tegenvallers in het Sociaal Domein. Om te komen tot een sluitende begroting 2020 hebben wij in deze begroting een structureel taakstellend bedrag opgenomen van 2 miljoen euro.

9. Financiële paragraaf

Op basis van de Voorjaarsnota 2019 en de “Ombuigingsvoorstellen”, vastgesteld in de raad van 11 juli 2019, is een meerjarenperspectief 2020-2023 verwacht van:

Oorspronkelijk meerjarenperspectief 2020-2023	2020	2021	2022	2023
Saldo na VJN'19 en Ombuigingen (- = negatief)	-343.889	-26.361	641.719	-610.028

Het meerjarenperspectief 2020-2023 op basis van de calculaties voor de programmabegroting 2020 is, inclusief de verwerking van de septembercirculaire 2019:

Actueel meerjarenperspectief 2020-2023	2020	2021	2022	2023
Saldo (- = negatief)	-2.913.000	-1.381.000	-1.897.000	-99.550

De begroting 2020 alsmede de jaarschijven van het meerjarenperspectief tot en met 2022 zijn nadelig. Om te komen tot een sluitende begroting 2020 hebben wij structureel taakstellend een bedrag opgenomen van 2 miljoen euro. De resterende saldi worden per jaar verrekend met de algemene reserve.

De komende maanden zal gezocht worden naar mogelijkheden hoe het taakstellende bedrag daadwerkelijk kan worden ingevuld. Hiervoor presenteren we in het eerste kwartaal van 2020 een pakket ombuigingsvoorstellen aan de gemeenteraad.

Bovenstaande is als volgt in de begroting 2020 en de meerjarenraming 2021 tot en met 2023 verwerkt:

Actueel meerjarenperspectief 2020-2023	2020	2021	2022	2023
Saldo (- = negatief)	-2.913.000	-1.381.000	-1.897.000	-99.550
Taakstellend	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000
Reservemutatie (plus = onttrekking Algemene R.)	913.000	-619.000	-103.000	-1.900.450
	0	0	0	0

Samengevat:

- Er vanaf 2020 structureel taakstellend € 2 miljoen is opgenomen, waarvoor concrete voorstellen in het voorjaar van 2020 gepresenteerd worden.
- Het tekort 2020 van € 0,9 miljoen wordt incidenteel gedekt uit de algemene reserve;
- In 2021, 2022 en 2023 is een toevoeging aan de algemene reserve geraamd.

Weerstandsvermogen

Voor de bepaling van de financiële positie van de gemeente is het weerstandsvermogen van groot belang. In hoeverre is de gemeente in staat om uit vrij inzetbare middelen deze risico's, als die zich voordoen, het hoofd te bieden? Op basis van een inventarisatie van de risico's en de beschikbare middelen bedraagt per 1 januari 2020 de weerstandsratio 1,16, namelijk een verhouding van € 5,7 miljoen algemene reserve ten opzichte van € 4,9 miljoen risico's. Ten opzichte van de vorige begroting is sprake van een daling van de ratio. Dit wordt vooral veroorzaakt door de aanwending van de algemene reserve ter dekking van de verwachte tekorten in 2019 en de onttrekking in 2020 ter dekking van het begrotingsaldo.

10. Communicatie

Volgens artikel 190 van de Gemeentewet wordt de programmabegroting, na besluitvorming in het college van burgemeester en wethouders van 8 oktober 2019, ter inzage gelegd. Bekendheid hieraan wordt gegeven door publicaties op de Gemeentepagina (begroting in één oogopslag), door publicatie op de social media (publicatie en samenvatting) die door gemeente Midden-Groningen worden gebruikt en door de nieuwsmedia actief te informeren tijdens een persbijeenkomst.

11. Draagvlak en vervolgtraject (afstemming, tijdpad)

Deze begroting wordt door het college aangeboden aan de raad voor behandeling in de vergadering van 7 november 2019. Aanlevering bij de provincie dient te gebeuren voor 15 november 2019.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Groningen,

Adriaan Hoogendoorn
Burgemeester

Henk Mulder
Secretaris

Bijlage:

1 programmabegroting 2020